

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 2. března 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

TO NEJCENNĚJŠÍ SKRÝVAJÍ ROSTLINY POD ZEMÍ, PROZRAZUJE VÝSTAVA V AKADEMII VĚD

Pro barevné květy a krásné listy či plody lidé často nevidí, jaké bohatství schovávají rostliny pod zemí. Poodhalí je výstava v Galerii Věda a umění. Expozice představí fotografie, kresby, akvarely či linoryty vědců, kteří skrytou polovinu rostlin zkoumají, ale i zvětšený model podzemní části (krkonošské) louky. Výstava potrvá od 1. března do 20. května ve všední dny od 10 do 18 hodin v budově Akademie věd na Národní v Praze.

Někde tam je kořen nebo cibulka – zhruba tak by mohla znít běžná odpověď na otázku, co skrývají rostliny pod zemí. Ta je samozřejmě správná, ale málokdo si už uvědomí, že jde vlastně o to nejcennější, co rostlina má.

„V podzemí rostlina schovává své regenerační orgány. Ty určují, jak rostlina bude reagovat na různé výzvy a změny prostředí, a současně ovlivňují prostředí ve společenstvu; například je v nich uloženo velké množství uhlíku, které pomáhá rostlině obnovit nadzemní části po narušení nebo sezonním odpočinku. Nakonec se uhlík dostane do půdy a stane se potravou mikrobů, které jsou důležité pro úživnost půdy,“ vysvětluje garantka výstavy Jitka Klimešová z Botanického ústavu AV ČR. *„Přesněji, dělá to jen skupina rostlin, vytrvalé byliny, ostatní rostliny zajišťují svoje přežití ve světě plném nástrah jinak,“* dodává.

Sama sebou

V podzemí je rostlina sama sebou, protože tam není vidět a je těžké do něj proniknout – jak pro pasoucí se zvířata, tak pro oheň či mráz. Návštěvníci výstavy *Tajemný svět rostlinného podzemí* však mají jedinečnou příležitost tuto skrytou osobnost rostlin prozkoumat. Nejen prostřednictvím fotografií, kreseb, akvarelů či linorytů, které pořídili sami vědci z Botanického ústavu AV ČR, ale také modelu podzemní louky. Podzemní části rostlin, kořeny, oddenky, cibule a hlízy, se představí ve vážných i nevážných souvislostech.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

„Kresba je velmi důležitá pro dokumentaci toho, jak věci v přírodě vypadají, i dnes. Umožňuje totiž ukázat na zobrazeném objektu jen něco a nepodstatné ponechat stranou. Používám ji proto pro morfologické studie,“ říká Jitka Klimešová.

Lidé uvidí i komiksy, které jim přiblíží podzemní orgány rostlin i různé příhody z jejich života. Cílem výstavy je nejen poučit, ale získat podzemním orgánům rostlin nové příznivce a obdivovatele.

Louka pod zemí krát třicet

Srdcem expozice je šest metrů dlouhý a více než čtyři metry vysoký model podzemní části louky, který zapůjčilo Západočeské muzeum v Plzni.

„Jsou v něm kořeny, oddenky a půdní breberky 30x zvětšené oproti skutečnosti a představené pomocí plstěných modelů,“ prozrazuje Jitka Klimešová. „Myslím, že právě na modelu je dobře vidět, jak je pro nás důležité zviditelnit, co zůstává milovníkům rostlin obvykle skryto.“

Výstava připomíná 60. výročí založení Botanického ústavu AV ČR a je spojena s aktuálním vydáním popularizační knihy Jitky Klimešové *Těla rostlin*. Ta přístupnou formou popisuje, jak poznání tvarů rostlinného těla přispělo a přispívá k porozumění rostlinných životních strategií. Vydání se ujalo nakladatelství Academia a při vernisáži bude publikace slavnostně pokřtěna.

Výstava *Tajemný svět rostlinného podzemí* v Galerii Věda a umění v budově Akademie věd na Národní v Praze potrvá od 1. března do 20. května 2022, navštívit ji lidé mohou ve všední dny od 10 do 18 hodin, a to zcela zdarma.

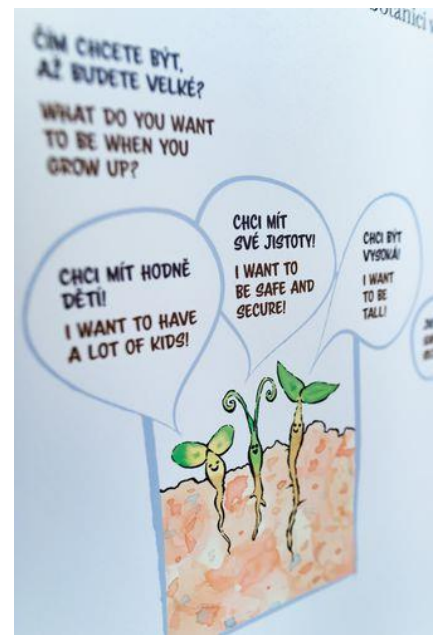
Více informací: [prof. RNDr. Jitka Klimešová CSc.](mailto:jitka.klimesova@ibot.cas.cz)
Botanický ústav AV ČR
jitka.klimesova@ibot.cas.cz
[+420 776 177 082](tel:+420776177082)

Výstava *Tajemný svět rostlinného podzemí* v Galerii Věda a umění
FOTO: Jana Plavec, Akademie věd ČR

Ukázka z vystavovaných komiksů
FOTO: Jana Plavec, Akademie věd ČR

Detail z modelu podzemní louky
FOTO: Jana Plavec, Akademie věd ČR